

**WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI**

Szczecin, dnia 18 stycznia 2013 r.

NK.3.4131.60.2013.SA

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; zm.: z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146, Nr 106, poz. 675, Nr 40, poz. 230, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281, z 2012 r., poz. 567)

stwierdzam nieważność

§ 2 uchwały Nr XXIV/185/2012 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 14 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Biały Bór oraz § 5 ust. 3 pkt 1 i § 13 ust. 2 i 4 Załącznika do tej uchwały.

Uzasadnienie

W dniu 14 grudnia 2012 r. Rada Miejska w Białym Borze podjęła uchwałę Nr XXIV/185/2012 w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Biały Bór.

W § 2 ww. aktu Rada postanowiła, że Traci moc uchwała Rady Miejskiej w Białym Borze nr XXXVII/278/06 z dnia 28 kwietnia 2006 roku w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Biały Bór. Jego brzmienie stoi w sprzeczności z art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 897 ze zm.), zgodnie z którym regulaminy utrzymania czystości i porządku na terenie gminy uchwalone przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych regulaminów, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, i mogą być zmieniane w zakresie upoważnienia zawartego w ustawie zmienianej w art. 1. W związku z tym, że ustawa ta weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., dotychczasowe regulaminy utraciły moc w dniu 1 stycznia 2013 r. Wobec tego organy stanowiące gmin nie mogą

Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie
ul. Wały Chrobrego 4, 70 - 502 Szczecin
tel. 91 4303-315, 91 4342-413, fax 91 4330-250,
e-mail: wojewoda@szczecin.uw.gov.pl

wskazać późniejszego terminu utraty mocy ich obowiązywania.

Tymczasem, z brzmienia § 5 uchwały Nr XXIV/185/2012 wynika, że wchodzi ona w życie po upływie 14 dni od dnia promulgacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

W myśl art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym *uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.* Uchwała Nr XXIV/185/2012 wpłynęła do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w dniu 21 grudnia 2012 r., a zatem do dnia 18 stycznia 2013 r. organ nadzoru jest uprawniony do wydania rozstrzygnięcia nadzorczego. Ogłoszenie ww. uchwały w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego z tak sformułowanym postanowieniem § 4 wywołałoby zatem ten skutek, że aktualnie obowiązujący regulamin utrzymania czystości i porządku uchwalony w dniu 28 kwietnia 2006 r. utraci moc w trzeciej dekadzie stycznia 2013 r. co narusza przywołany przepis ustawy.

Odnosząc się natomiast do postanowień Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Biały Bór, stanowiącego Załącznik do uchwały Nr XXIV/185/2012 w sprawie *przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Biały Bór* wskazać należy, że materialno-prawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowi art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r., poz. 391 ze zm.), zgodnie z którym *rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.* Z kolei, ust. 2 cytowanego przepisu wskazuje, iż regulamin ten *określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:*

1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:

a) prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon, a także odpadów zielonych,

b) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,

c) mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;

2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:

a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,

b) liczby osób korzystających z tych pojemników;

3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;

4) (uchylony);

5) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;

- 6) *obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;*
- 7) *wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;*
- 8) *wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.*

Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie, zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, jest aktem prawa miejscowego, zaliczonym przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Taki akt normatywny musi zatem odpowiadać wszystkim wymogom, jakie prawo stawia w odniesieniu do zasad tworzenia i obowiązywania systemu źródeł prawa. W stosunku do aktów prawa miejscowego znaczenie istotne ma norma zawarta w art. 94 Konstytucji, który stanowi, iż organy samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Uwzględniając hierarchiczność źródeł prawa akty tego typu mają charakter zależny od źródeł prawa wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, iż nie mogą normować materii uregulowanych aktami wyższego rzędu, nadto nie mogą wykroczać poza zakres delegacji ustawowej. W związku z tym, bezspornym pozostaje fakt, iż regulamin utrzymania czystości i porządku nie może wykroczać poza materię przewidzianą w art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przepis ten stanowi bowiem delegację ustawową dla wydania aktu prawa niższej rangi, ściśle określając zakres spraw, które mogą zostać unormowane w uchwale rady gminy. Nie przyznaje on kompetencji organowi stanowiącemu gminy ani do uchwalania aktów prawa miejscowego obejmujących zagadnienia inne niż wymienione w cyt. przepisie, ani stanowienia regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, ponieważ oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Jednocześnie zwrócić należy uwagę, że przepis art. 4 ust. 2 ww. ustawy ma charakter wyczerpujący, co oznacza, że uchwalając na jego podstawie regulamin utrzymania porządku i czystości, rada powinna zawrzeć w nim postanowienia odnoszące się do wszystkich enumeratywnie wymienionych w ustawie zagadnień.

Rada Miejska w Białym Borze, realizując dyspozycję normy wynikającej z cyt. przepisu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie, w jakim została upoważniona do określenia wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, obejmujących mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi, przewidziała w § 5 ust. 3 pkt 1 załącznika do uchwały Nr XXIV/185/2012 możliwość naprawy pojazdów samochodowych poza warsztatami samochodowymi pod warunkiem *niepowodowania uciążliwości dla właścicieli sąsiednich nieruchomości*. W ocenie organu nadzoru przepis ten wkracza w sposób nieuprawniony w regulację prawa sąsiedzkiego, zawartą w art. 144 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.), zgodnie z którym *właściciel nieruchomości powinien przy wykonywaniu swego prawa powstrzymać się od działań, które by zakłócały korzystanie z nieruchomości sąsiednich ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych* (por. wyrok WSA w Gdańsku z dnia 9 maja 2012 r., sygn. akt II SA/Gd 120/12).

Z kolei, w rozdziale 6 Regulaminu Rada określiła OBOWIĄZKI OSÓB UTRZYMUJĄCYCH ZWIERZĘTA DOMOWE, MAJĄCYCH NA CELU OCHRONĘ PRZED ZAGROŻENIEM LUB UCIAŹLIWOŚCIĄ DLA LUDZI ORAZ PRZED ZANIECZYSZCZENIEM TERENÓW PRZEZNACZONYCH DO WSPÓLNEGO UŻYTKU postanawiając w § 13 ust. 2 i 4 kolejno, że:

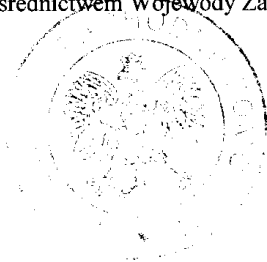
- *właściciele zwierząt domowych zobowiązani są zabezpieczyć miejsca ich przebywania przed samodzielnym opuszczeniem tych miejsc oraz zapewnić należyty dozór, szczególnie w sytuacji, gdy zwierzę nie jest uwięzione lub znajduje się w pomieszczeniu nie posiadającym zamknięcia albo na terenie nie posiadającym ogrodzenia (§ 13 ust. 2),*
- *właściciel nieruchomości ma obowiązek oznakowania tabliczką ostrzegawczą bramy lub furtki wejściowej na teren ogrodzonej posesji, na której utrzymywane jest zwierzę mogące stanowić zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi (§ 13 ust. 4).*

Wobec powyższego wskazać należy, że wbrew wyraźnemu sformułowaniu ustawy, w której jest mowa o osobach utrzymujących zwierzęta (art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.), organ stanowiący gminy ww. obowiązki nałożył na właścicieli zwierząt i właścicieli nieruchomości ograniczając przez to w sposób nieuprawniony krąg osób zobowiązanych do przestrzegania regulaminu.

Ponadto, odnośnie obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, wskazać należy, że ograniczenia ustalone przez radę gminy nie mogą obejmować nieruchomości stanowiących własność osób utrzymujących zwierzęta domowe. Wynika to bezpośrednio z art. 3 ust. 2 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, który stanowi o określaniu przez gminę wymagań w zakresie utrzymania zwierząt w miejscach publicznych (por. wyrok NSA z dnia 27 października 2010 r., sygn. akt II OSK 1568/10).

Mając na uwadze wszystkie wskazane wyżej nieprawidłowości, w świetle zaprezentowanej w niniejszym rozstrzygnięciu argumentacji uznać należy, że stwierdzenie nieważności § 2 uchwały Nr XXIV/185/2012 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 14 grudnia 2012 r. w sprawie *przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Biały Bór* oraz § 5 ust. 3 pkt 1 i § 13 ust. 2 i 4 Załącznika do tej uchwały, jest konieczne i uzasadnione.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego.

w.z. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Ryszard Mićko
WICEWOJEWODA

Otrzymują:

- 1) Rada Miejska w Białym Borze;
- 2) a/a.